

als ze na goed onderricht den doop ontvangen hebben en het aantal gedoopten genoegzaam is, wordt een kerk gesticht. De inboorling-helpers zijn verdeeld in inboorling-leeraars, catechiseermeesters, hulpcatechiseermeesters en voorlezers. Een catechiseermeester wordt niet geordend en mag de sacramenten niet bedienen, hetgeen wel het geval is met den inboorling-leeraar. Een hulp-catechiseermeester is een jongere catechiseermeester en een voorlezer iemand die nog niet lang in den dienst der zending is of weinig onderricht heeft genoten. Geordende studenten van het Arcot Seminarie worden als voorlezers geëxamineerd als zij in dienst der zending worden genomen. Catechiseermeesters en voorlezers genieten een vast salaris van de zending, vermeerderd met wat zij aan naturalia ontvangen van het volk.

De inboorling-leeraars ontvangen een salaris dat minstens het dubbele bedraagt van het honorarium van den catechiseermeester; de gemeente echter moet zelf minstens drie vijfde van dat bedrag bijdragen.

Als hulpdienst gebruikt de zending onderwijzers; hun salaris staat in verhouding tot den graad, dien zij hebben verkregen, en wordt voor het grootste deel uit de geheven schoolgelden en het subsidie van het Gouvernement betaald. Ook de vrouwen der helpers bewijzen vaak hare diensten als onderwijzeressen, of bezoeken de heidenen in hunne woningen om hen de Schrift voor te lezen en te verklaren.

Deze scholen, het eerst voor de Christenen gesticht, zijn bijna alle ook toegankelijk voor de heidenen, die daarvan vrij gebruik mogen maken. De dorpscholen met haar meubilair en leerplan zijn zeer eenvoudig. De scholen op de „Stations“, hoofdplaatsen voor den zendingsarbeid, zijn van hooger graad, waarmede het gebouw, interieur, leermiddelen en leerplan overeenkomen. Zij zijn toegankelijk voor jongens en meisjes.

De vlugste scholieren der dagscholen komen in aanmerking voor de kostscholen. Deze zijn de kweekscholen geworden voor de inboorlingen die daarna worden opgeleid voor de zending. Nog heeft de zending onderscheidene scholen die bijna uitsluitend bezocht worden door kinderen uit de hogere kasten, jongens en meisjescholen, vooral op de eerste ontvangens zij ook onderricht in het Engelsch.

Een zeer belangrijke hulpdienst verleent de geneeskundige arbeid. Vele der uitgezonden zendingen zijn doctores medicinae. Het zendingshospitaal neemt steeds grootere plaats in.

Niet minder belangrijk is het colporteurswerk en eindelijk zijn op de hoofdplaatsen van den zendingsarbeid vrije leeskamers, om de meer ontwikkelde klassen te bereiken.

Alle deze takken van arbeid die immer verder uitgroeien en telkens nog weer andere loten schieten, vragen naast een steeds grooter wordend getal van krachten voor alle deze terreinen, voor de seminaria, hospitalen en scholen, ook immer aanzienlijk stijgende geldmiddelen.

Deze stroom zou uitdrogen, zijn kracht verliezen en veranderen, indien hij niet immer door werd gevoeld. En nu behoort daartoe niet geld alleen, maar zonder geld en veel geld kan er op het gebied der zending niet veel geschieden.

Ik deelde hier iets mede van den gang bij het werk der Arcot-zending, doch gelijk daar wordt gearbeid, geschiedt zulks ook ten naastenbij op gelijke wijze op de andere velden. Daar wordt op deze akkers van arbeid over het algemeen heel hard gewerkt. Dit zal wel het geval zijn op schier alle velden van de zending, alwaar die wordt gedreven uit het heilig beginsel: God wil het. Evenwel in het midden en in den boezem der zendende kerk, moet even hard worden gewerkt, zal het geheele werk niet eenmaal vastloopen; moet worden gewerkt met allerlei ten dienste staande middelen; moet worden gewerkt met tact en wijs beleid. Daarbij moeten mannen aan het roer zijn met staatsmanswijsheid, met praktischen zin, organiseerend talent; het moeten mannen en vrouwen zijn des geloofs; gebeds-helden en heldinnen. Gangmakers! Het leger dat in de vechtlinie strijdt kan niet kampen als de intendanten niet goed marcheert. Dan moeten de voorvechters het eindelijk opgeven. Daarom wil ik bij hetgeen ik een vorige maal mededeelde omtrent de organisatie der zendingszaak van de Reformed, nog het een en ander mededeelen, vooral die punten, die ons nog nuttig kunnen zijn. Ik onthoud mij ook nu weer van critiek.

De Reformed bestaat uit vier particuliere Synodes. Drie daarvan heeten de Oostersche Synodes en de vierde is de Synode van Chicago. Met betrekking tot den zendingsarbeid staat die der drie Oostersche Synodes onder een „gemeenschappelijk secretariaat“, terwijl een „districts secretariaat“ de zendingszaak behartigt in de kerken ressorteerende onder de Synode van Chicago.

Wat nu de kerken der drie eerstgenoemde Synodes betreft, dan merk ik in de eerste plaats als een bijzonderheid op, dat de repatriërende missionairs dikwijls een groot deel van hun rusttijd besteden in het bezoeken van een zeer groot aantal kerken om de belangstelling in het werk der zending te wekken of te verlevendigen. Zijn er geen missionairs met verlof, dan worden toch de kerken

bezocht door daartoe afzonderlijk benoemde zendingsmannen.

Een tweede eigenaardig iets is het zoogenaamde „een-dags-inkomen-fonds“, ingesteld om te kunnen dekken de meerdere uitgaven ontstaan door de bijzondere tijdsomstandigheden. Dit fonds zamelde de gelden in van een ieder die daarin het inkomen van een dag wilde storten.

Tegen de vier honderd circulaire werden verzonden aan de onderscheiden predikanten met het verzoek om een bepaalden Zondag af te zonderen voor een „zendingsdag“. Ongeveer tweehonderd predikanten gaven kennis dat zij zulk een Zondag hadden gehouden. Op dien dag werden eenige duizenden exemplaren uitgedeeld van een boekje getiteld „De Gereformeerde Kerken in het Oosten“ en tegen de veertigduizend traktaties over het werk op de vier velden. Op aanvraag van afzonderlijke personen, als van vereenigingen, ja van onderscheiden kerken werd zendingslectuur gezonden voor the Every Member Canvass, zendingsvereenigingen waarvan ieder lid, laten wij het zoo noemen, een werkend lid moet zijn. De zendingsperiodieken worden goed verzorgd, o.a. The Neglected Arabia. Driemaal 's jaars en wel in October, Februari en Mei, worden afzonderlijke bulletin's verzonden, in het bijzonder om de leden der kerk te onderrichten door korte artikelen over bepaalde belangrijke onderwerpen. Nog draagt men zorg dat aan ieder contribuant zoo mogelijk jaarlijks twee zoogenaamde parish brieven, brieven uit de gemeenten, kunnen worden gezonden. Van buitengemeen belang is het zendingsonderricht, dat op de Zondagschool wordt gegeven. Nu de oorlog is geëindigd, wordt het de tijd geacht om met inspanning van alle krachten het werk der zending verder voort te zetten en daartoe wordt er een bijzondere campagne in alle gemeenten gevoerd om de inkomsten voor het eerste vijfde volgende jaren op te voeren tot een bedrag van 5.000.000 dollars en dat voor een kerkengroep die nog niet zoo veel leden telt als de Gereformeerde Kerken. Nog verdient de aandacht een zoogenaamd candidaten-departement. Dit departement, deze afdeling, bedoelt jonge menschen te winnen, te leiden, in te lichten, en dat alles met het oog op de zendingszaak. Het is haar taak om vooral in contact te komen met jonge mannen en vrouwen die belang stellen in de zending en zich voor dien heerlijken arbeid zouden willen geven. Dergelijke jonge menschen worden geholpen bij hun studiën enz. enz., zoo is deze afdeling in correspondentie met een vijftigtal studenten over de mogelijkheid om eerlang den Heere te dienen in het werk der zending. Doch deze afdeling kan niet alles doen, niet alles weten, niet overal zijn en een ieder opwekken en daarom wordt het den leeraars bijzonder op het harte gebonden om den jongeren de dure roeping tot de zending voor te houden, de lust daartoe op te wekken en te versterken.

Vooral in het Westen maken in den laatsten tijd de „zendingsfeesten“ grooten opgang. In het Westen zijn betrekkelijk veel Nederlanders en vooral voor een dertig, veertig jaar werden de zendingsfeesten in ons land in groote waarde gehouden, niet enkel bij de jongelui van beiderlei kunne, maar ook bij de ouderen.

Als er missionairs met verlof in het vaderland zijn, dan wordt in Amerika evenals bij ons direct de hand op hen gelegd; dan maken zij als het ware een tournee door de onderscheiden gemeenten, wat de vermeerdering der kennis van en der liefde tot de zending gemeenlijk bijzonder ten goede komt.

Ook in het Westen zorgt men voor zendingslectuur, vooral bestaande in zendingsberichten. Ik wil eindigen met enkele boeken en periodieken te noemen die de zending van de Reformed in 't bijzonder raken, als daar zijn: „Sketches of our Missions“, „Annual Reports“, „The Story of our Medical Work“. Ook werkt men met stereopticon plaatjes, die verkrijgbaar zijn tegen betaling van de verzendkosten. Verder noem ik nog de officiële organen: „The Mission Field“, „Neglected Arabia“ en „Special news bulletin“. In het Westen geeft een driemaandelijksch tijdschrift onder den titel: „Ons land en de Velden in Azië“ berichten zoo wel omtrent het werk der „inwendige“ als der „uwendige“ zending. Karakteristiek en mooi is de Amerikaansche naam voor de „inwendige“ zending, hij heet „Domestic Mission Work“.

Iemand die zijn eigen huis niet verzorgt, is erger dan een ongelovige!

G. KEIZER.

PERS-SCHOUW.

Opleving der Kerkelijke Pers.

Bij den aanvang van 1921 trof een eigenaardig verschijnsel. Men zou zoo zeggen, dat de aanhoudende duurte der drukkosten onze Pers nog verder achteruit zou brengen. Hoeveel bladen en blaadjes hadden al niet het laatste nummer van den laatsten jaargang gegeven en hoeveel andere begonnen er niet teringachtig uit te zien! En nu opeens neemt men links en rechts opleving waar. „De Bazuin“, die de laatste jaren met grimmige tekorten had te worstelen, zoodat achter het onderschrift in den kop „Ten voordeele van de Theo-

logische School te Kampen“ eigenlijk een vraagteeken had moeten staan, ware het niet, dat theologisch talent genoemd voordeel alijd nog tot een geestelijk voordeel kon exegetiseeren, is thans een uitgave van de Rotterdamsche Drukkerij Libertas geworden, die de tekorten voor haar rekening neemt. De „Amsterdamsche Kerkbode“ wordt van 1 Januari af gedrukt op de persen van „De Standaard“, de „Watergraafsmeersche Kerkbode“ kon haar omvangetje weer verdubbelen en den abonnementsprijs verlagen. Ook de „Utrechtsche Kerkbode“ kondigde vergrootingsplannen aan, waarmee tevens een wijziging van Redactie plaats heeft. Zullen we, schrijft Ds. Rullmann,

Zullen we tot onze spijt Ds. Breukelaar voortaan moeten missen in Dr. De Moor en Dr. Kaajan mogen we met blijdschap twee nieuwe leden der redactie begroeten.

Voortaan zullen nu Ds. Goudappel en Dr. Kaajan beurtelings om de maand de wekelijksche rubriek overdenkingen geven. Dr. De Moor zal de rubriek „Kerkelijk Leven“ voor zijn rekening nemen, terwijl ondergeteekende den overigen inhoud blijft verzorgen.

Opmerkelijk, dat de eerste drie bladen thans in druk gegeven zijn aan de drukkerijen van groote dagbladen. Van het vierde is ons niet bekend, wat uitkomst bracht. In elk geval verheugt het ons, dat er een middel gevonden schijnt om de waggelende Kerkelijke Pers op de been te houden. Krijge zij spoedig weer — en dit slaat natuurlijk op den administratieven kant — haar vasten gang! Laal ik er aan toevoegen, dat ook „De Hervorming“ thans in dubbel, dus met 8 bladzijden uitkomt. Wanneer volgt „De Gereformeerde Kerk“ het orgaan der Confessioneele Vereeniging?

Kuyper als journalist.

Onze kerkelijke Pers zou stellig nog in de wind-selen hebben gelegen, wanneer het voorbeeld van Kuyper niet zoo prikkend had gewerkt. Trouwens, Kuyper heeft blijvende verdienste voor heel de Pers in ons vaderland. De voorzitter van den Nederlandschen Journalistenkring sprak blijkens de „N. R. Ct.“ dezer dagen te Amsterdam:

„Wij mogen deze vergadering niet beginnen, zonder dat een woord van eerbiedige hulde is gebracht aan de nagedachtenis van den grooten vaderlander, die onlangs is heengegaan en die onder ons, journalisten, tientallen van jaren onbetwist de eerste is geweest.“

Kuyper was groot in vele dingen en op velerlei gebied, maar wat hij tot stand bracht bereikte hij goeddeels door zijn schitterende gaven als dagblad-schrijver. Mr. Ritter heeft er dezer dagen in een tijdschrift aan herinnerd, dat, onder invloed van de hervormende literaire beweging der tachtigers, allerlei domineestijltjes en domineeswelsprekendheid te venloos wegzakten, maar dat de stijl, de schrijfkunst van Kuyper ongedoerd, monumentaal is blijven staan.

Dat komt, omdat Kuyper bovenal journalist was. Hier in Amsterdam is hij 49 jaar geleden zijn geweldigen arbeid met en in „De Standaard“ begonnen en het was in zijn Amsterdamschen tijd, dat hij gekozen werd tot voorzitter van onzen kring. Ook als zoodanig brong ik zijn groote figuur dankbaar hulde. Opvolger van Boissevain, heeft hij gedurende een viertal jaren aan het hoofd van den kring gestaan, gaf hij hem aanzien en luister, hield hij in het kroningsjaar tegenover de pers van de geheele wereld, op onzen bodem saamgestroomd, den naam van ons vaderland, den naam van ons beroep, den naam van onze vereeniging hoog.

Kuyper was een kenner van het Nederlandsch als weinigen.

Op het veld van onze taal heeft hij niet alleen als een knap botanicus de soorten gedetermineerd en haar schoonheid doen bewonderen, maar hij kweekte tal van nieuwe variëteiten, die een blijvend sieraad van den plantenschat werden. Als journalist heeft hij, door den kruidigen rijkdom van zijn woord en de sterk suggestieve beelden de kracht van zijn stijl een door niemand geëvenaard en wellicht nooit te evenaren invloed geoefend.

Er is om en tegen Kuyper veel gestreden, maar welke verschillen, in levens- en wereldbeschouwing; ons ook scheiden, het is met een sterk gevoel van trots dat wij gedenken: deze man is een der onzen geweest, deze heeft aan het hoofd van den kring gestaan. Hier strijden wij niet om hem. Hier erkennen wij hem allen als onzen besten en onzen grootsten, wiens naam dankbaar zal blijven herlucht, zoolang er Nederlandsche journalisten zijn.“

Dat Kuyper bovenal journalist was, laten wij natuurlijk gaarne voor rekening van den spreker. Maar dat hij onder onze journalisten primus inter pares was, staat vast.

Kuyper als stilist.

Het artikel van Mr. Ritter, waarop de heer Hans doelde, vindt men in Elseviers Maandschrift. Ik heb geen eigen exemplaar van dit tijdschrift, zoodat ik er niet de schaar in kan zetten. Ik geef daarom enkele citaten, die ook de „N. R. Ct.“ reeds overnam:

„... Welke elementen geeft nu de stijl van Dr. A. Kuyper te aanschouwen?“

Hij is allereerst overtuigend door zijn overtuiging. In dezen stijl begint het betoog, nadat de lezer door het gestelde ten volle wordt overtuigd geacht. Het betoog gelijkt de nadere uiteenzetting van hetgeen men als het ware reeds te zamen overeengekomen is. Dit stijlkenmerk blijkt telkens in kleine trekjes, en volstrekt niet alleen in Kuypers polemische betoogen, maar eveneens in zijne meditatieve en